

Cooperarea transfrontalieră în domeniul viticulturii. Universitatea din Craiova și Institutul de Viticultură și Vinificație - Pleven cu un proiect nou

Автор(и): доц. д-р инж. Димитър Димитров, Институт по лозарство и винарство – Плевен; доц. д-р Нели Проданова-Маринова, Институт по лозарство и винарство - Плевен

Дата: 27.03.2026 *Брой:* 3/2026

Începând cu decembrie 2025, Institutul de Viticultură și Vinificație lucrează la proiectul „Adaptarea viticulturii la schimbările climatice prin aplicarea unor măsuri ecosistemice pentru menținerea viabilității economice (VitiClimRoBg-Hard ROBG00370)”, finanțat în cadrul Programului Interreg VI-A România-Bulgaria, obiectivul specific 2.4: Promovarea adaptării la

schimbările climatice, prevenirea riscurilor de dezastru și a rezilienței, luând în considerare abordările bazate pe ecosisteme.

Programul sprijină inițiativele transfrontaliere pentru dezvoltarea durabilă în viticultură, punând accent pe adaptarea la schimbările climatice prin monitorizare, măsuri inovatoare și conservarea biodiversității și a competitivității economice a sectorului în regiunile de frontieră Bulgaria-România. Partenerii IVE sunt: Universitatea din Craiova (partener principal), Camera de Comerț și Industrie Vidin și Asociația „Justiție și Tineret” – JUST (România). Un partener asociat în proiect din partea bulgară este Asociația „Viticultorii Dunării”.

Proiectul oferă oportunitatea de a asigura echipamente specializate pentru atingerea unei abordări integrate și cuprinzătoare, direct legate de adaptarea la schimbările climatice.

Schimbările climatice afectează fără îndoială culturile, dar și dăunătorii însoțitori. Pe lângă impactul direct al climatului asupra viței de vie, și bolile și dăunătorii își lasă amprenta. Adesea, răspunsurile viței de vie, exprimate prin simptome ale bolilor sau avariile cauzate de dăunători, sunt insuficiente pentru a defini probleme de natură complexă, ceea ce necesită o diagnosticare de laborator precisă. Progresele tehnologiilor moderne mondiale oferă oportunități pentru monitorizarea precisă, înregistrarea digitală și analiza acestor parametri. În această direcție, proiectul preconizează echiparea unui laborator de biologie moleculară. Vor fi efectuate studii privind posibilitatea determinării deficitului de apă și a stării de sănătate din viile utilizând fotografie multiespectrală, inclusiv imagini multiespectrale ale viilor cercetate pentru a identifica zonele potențial problematice; investigații privind umiditatea solului, potențialul apei și starea de sănătate a viței de vie.

Proiectul va permite dezvoltarea de noi soluții științifice prin colectarea resurselor genetice și evaluarea răspunsului acestora la stres; crearea unei colecții de resurse genetice cu soiuri de viță de vie și combinații portaltoi-altoi adaptate la stresul climatic; cercetarea și conservarea resurselor genetice ale viței de vie; identificarea și acumularea de material genetic din soiuri și hibrizi noi de viță de vie cu rezistență crescută la stresul abiotic; analiza și evaluarea diversității genetice în populațiile bulgărești de viță de vie și dezvoltarea de strategii pentru gestionarea sa durabilă sub stres climatic, bazate pe analiza microsateliților pentru a determina profilele genetice ale soiurilor colectate și a identifica prezența genelor de rezistență în ADN-ul acestora.

O parte din activitatea de proiect este orientată spre stabilirea beneficiilor socio-economice ale ameliorării soiurilor de viță de vie rezistente la stres. Studiarea influenței diferiților portaltoi asupra rezistenței la secetă a viței de vie prin analiza potențialului apei din frunze (stres hidric) va permite identificarea celor mai adaptive soiuri de viță de vie și combinații portaltoi-altoi. Vor fi dezvoltate sisteme pentru optimizarea unor practici agronomice pentru a îmbunătăți reziliența viței de vie la factorii de stres (utilizarea culturilor de acoperire și a acoperirilor biologice de mulci economisitoare de umiditate pentru combaterea buruienilor și conservarea fertilității solului; evaluarea influenței tăierii de vară asupra creșterii vegetative a viței de vie).

În cadrul proiectului se va face o analiză a influenței schimbărilor climatice și a anomaliilor asupra dezvoltării viței de vie și a calității strugurilor, precum și a posibilităților de corectare a parametrilor de calitate a strugurilor și a potențialului acestora pentru producerea vinurilor prin tăieri în verde.

Schimbările climatice intense observate în ultimele decenii în multe regiuni la scară globală, asociate cu creșterea temperaturilor, secetele, reducerea precipitațiilor și apariția unei serii de anomalii climatice, se reflectă în dezvoltarea viticulturii și influențează direct vinificația. Proiectul include cercetări privind influența dezechilibrelor climatice și a schimbărilor semnificative observate în metabolismul plantei de viță de vie asupra scăderii acidității titrabilă, a disproporțiilor în fracțiile fenolice, care au un impact negativ direct asupra unor caracteristici organoleptice ale vinurilor – culoare, gust, corp etc. Pe baza unei analize a influenței schimbărilor climatice asupra calității complexe a vinurilor, stabilității acestora, caracteristicilor senzoriale (culoare, aromă, gust, limpezime), se vor stabili posibilități de reducere a efectelor negative și de limitare a reducerii potențialului biologic (activitate antioxidantă).

Se așteaptă ca rezultatele cu spectru larg să servească ca bază pentru construirea de strategii pentru viticultura durabilă, în funcție de diverse scenarii legate de schimbările climatice.

Activitatea de cercetare științifică și aplicată din cadrul proiectului, precum și popularizarea concluziilor acestuia, vor sprijini introducerea și încorporarea sistemelor de monitorizare precisă și adaptare prin implementarea unei serii de măsuri – agricultura de precizie, selecția soiurilor rezistente, practici tehnologice adaptate în procesul de vinificație, optimizarea practicilor de protecție, având ca scop controlarea și contracararea efectelor dăunătoare ale stresului climatic în regiunile de frontieră ale Bulgariei și României.